

POSITION PAPER FME

Tekorten in de technologische industrie

Het tekort aan goed gekwalificeerd technisch personeel belemmert economische groei in de technologische sector en daarbuiten. Om dit tekort terug te dringen, moeten onderwijsinstellingen en bedrijven de werknemers van de toekomst opleiden.

Dit vereist actie. We moeten de instroom vergroten, de technologische industrie moet voorop lopen met *smart working* (en zo de aantrekkelijkheid van het techniekvak vergroten) én het is zaak bevlogen techniekdocenten aan te trekken.

Waarom willen we dit?

- Techniek biedt dé oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag en morgen. Daarom is het belangrijk dat we de generatie van morgen enthousiasmeren voor techniek.

- Goed gekwalificeerd personeel is voor Nederland een absolute voorwaarde om *techwijs* te worden en de kansen te benutten die technologische innovatie biedt. Als we nu niet volop inzetten op de arbeidsmarkt van morgen, zal dit onze internationale concurrentiepositie op termijn bedreigen.
- Aan talent geen gebrek, maar uit de monitor Techniepact 2018 blijkt dat het aantal openstaande vacatures voor technische banen tussen begin 2016 en eind 2018 stijgt van 41.000 naar 60.800¹. Tijd om iets aan deze *mismatch* te doen!

Wat doen we al?

- FME ontwerpt een 'Employer Branding Toolkit' waarmee bedrijven zich in de markt kunnen zetten als aantrekkelijke werkgevers. Met deze toolkit kunnen bedrijven in kaart brengen hoe ze presteren op het gebied van *smart working*².
- FME participeert actief in programma's om jongeren te enthousiasmeren voor techniek, zoals het Techniepact en techniek talent.nu. De leden van FME ontvangen jongeren op de werkvloer, voor rondleidingen en het delen van kennis.
- FME-leden maken vanuit hun opleidingsfondsen ruimte vrij om werknemers op te leiden tot 'hybride techniekdocent', die praktische ervaring meenemen naar het klaslokaal³.
- FME-bedrijven spannen zich in om mensen met een langdurige afstand tot de arbeidsmarkt te betrekken. FME maakt hierover afspraken met diverse partijen.

- In cao's maakt FME afspraken over onder meer het stimuleren van de leercultuur, leiderschap, leervouchers, e-learning, modulair onderwijs, bedrijfstakscholen en programma van A+O Metalektro.

Wat gaan we doen?

- Door via A+O Metalektro op verschillende niveaus diverse cursussen aan te bieden, gaan FME en haar lidbedrijven er samen voor zorgen dat leidinggevenden op de werkvloer de toekomstige ontwikkelingen op een professionele manier het hoofd kunnen bieden.
- FME investeert in initiatieven zoals techniek talent.nu en het Platform Bèta techniek om het kiezen voor een technische opleiding actief te promoten. Niet alleen in het hoger onderwijs, maar juist ook op het vmbo en mbo.
- FME start op korte termijn een campagne (Upgrade NL⁴) om het imago van werken in de technische sector te verbeteren. We maken met diverse partners tastbaar dat werken in de techniek relevant en spannend is en toekomstperspectief biedt, óók voor meisjes.
- De sector zal waar mogelijk kansen benutten om via technologische innovatie de behoefte aan 'handjes' te verminderen. Denk aan robotisering en digitalisering, *smart maintenance* en de ontwikkeling van *plug-and-play* en *prefab* producten.
- FME bepleit en stimuleert onderzoek naar de vraag hoe we buitenlands talent kunnen aantrekken en stimuleren om voor een technische studie in Nederland te kiezen.

- Samen met vmbo- en mbo-scholen gaan wij zorgen voor een goed technisch onderwijsaanbod in elke regio in Nederland (waarvoor in het Regeerakkoord een budget van 100 miljoen euro voor de vmbo's is vrijgemaakt).

Wat vragen we van de overheid en onderwijsinstellingen?

- De ministeries van OCW en SZW moeten een sectorspecifieke visie ontwikkelen op de invloed die technologie heeft op de arbeidsmarkt: een Investeringsagenda technisch onderwijs 2030. Dat de vraag naar technisch geschoold personeel zal toenemen, moet consequenties hebben voor het onderwijs op alle niveaus.
- Gerichte overheids campagnes voor technisch onderwijs zijn nodig, bijvoorbeeld om meer meisjes te enthousiasmeren voor techniek.
- Om voldoende werk-leerplekken te garanderen, vragen wij de overheid om de subsidieregeling praktijkleren te verlengen, tot ná 2019.
- Wij vragen overheid en onderwijsinstellingen om de numerus fixi voor technische opleidingen af te schaffen⁵.
- Om medewerkers te prikkelen een leven lang te leren, is een modulair onderwijsaanbod nodig. Zo kunnen ze essentiële kennis en vaardigheden opdoen die op de snel veranderende arbeidsmarkt nodig zijn, zónder een volledig diploma te hoeven behalen.⁶

- Wij vragen de overheid om technologische innovatie te stimuleren die de arbeidsvraag helpt verminderen. Dit kan in de vorm van R&D-subsidies, fiscale prikkels, het wegnemen van belemmerende regelgeving of het toekennen van NWO-subsidies.

Financiële consequenties:

- De overheid moet middelen beschikbaar stellen om de numerus fixi voor technische opleidingen af te kunnen schaffen.
- Investeringscampagnes zijn nodig in campagnes vanuit de overheid, het onderwijsveld en het bedrijfsleven (individueel en/of gezamenlijk), waarmee het techniekvak als een aantrekkelijke carrièrekeuze wordt geprofileerd.
- De subsidieregeling praktijkleren zal ook na 2019 beschikbaar moeten blijven.

Juridische consequenties:

- De bevoegdheidsstructuur binnen het onderwijs moet worden aangepast om de instroom van (hybride) techniekdocenten en modulaire opleidingen mogelijk te maken. Zie ook ons position paper 'Docenten'.

1 <https://www.techniekpactmonitor.nl>

2, zie ook <https://www.fme.nl/nl/smartworking>

3 Meer weten? Lees ook ons position paper 'Docenten'

4 <https://www.upgraden.nl>

5 Meer weten? Lees ook ons position paper 'Afschaffing numerus fixus'

6 Meer weten? Lees ook ons position paper 'Leven lang leren'

Contactgegevens FME

Hanneke Ackermann

hanneke.ackermann@fme.nl | 06 542 539 93

Marline Kester

marline.kester@fme.nl | 06 273 466 11

FME

Zilverstraat 69 | Postbus 190 | 2718 RP Zoetermeer | The Netherlands | +31 (0)79 353 11 00 | info@fme.nl | www.fme.nl